

GELİR VERGİSİ KANUNU İÇ GENELGESİ SIRA NO : 1989/6

Belge türü	İç Genelge
Kanun	GELİR VERGİSİ KANUNU

T.C.

MALİYE VE GÜMRÜK BAKANLIĞI

Gelirler Genel Mudurlugu

Ankara

GEL : GVK/1-2176-262

KONU : 03.07.89 51817

GELİR VERGİSİ İÇ GENELGESİ

SIRA NO: 1989/6

.....**VALİLİĞİNE(Defterdarlık: Gelir Müdürlüğü)**

Bakanlığımıza intikal eden olaylardan, yeni işe başlayan ticari ve mesleki kazanç sahipleri için uygulanacak geçici vergi oranının %50 olarak mı, yoksa %30 olarak mı uygulanacağı hususunda tereddütlerin olduğu ayrıca hayat standardı esasının uygulanmasında bazı hatalı uygulamaların yapıldığı anlaşılmış ve aşağıdaki açıklamaların yapılması gerekli görülmüştür.

1. Bilindiği üzere, Gelir Vergisi Kanunun mükerrer 120. maddesinde ticari ve mesleki kazanç sahipleri için uygulanacak geçici vergi oranı %50 olarak belirlenmiştir. Bu oranı %100'e kadar artırmaya ve %25'e kadar indirmeye Bakanlar Kurulu yetkili kılınmıştır.

Bu yetkiye dayanılarak çıkarılan ve 25 Mart 1989 tarih ve 20119 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan 89/13876 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı ile 1988 yılında elde edilen gelirler dolayısıyla 1989 yılı Mart ayında verilecek yıllık gelir vergisi beyannamesi üzerinden tahakkuk ettirilecek geçici vergi oran, 1.3.1989 tarihinden geçerli olmak üzere %30'a indirilmiştir.

Buna göre, Kararnamenin yürürlüğe girdiği 1.3.1989 tarihinden sonraki dönemler için alınan

beyannameler üzerinden hesaplanacak geçici vergi miktarının, %30 oranı esas alınarak tahakkuk ettirileceği hususu, 25.3.1989 tarih ve UYG: 2490629-42/24436 sayılı 1989/1 Seri No.lu Uygulama İç Genelgesinde açıklanmıştı.

Mükelleflerin 1.3.1989 tarihinden sonraki dönemler için verdikleri beyannameler üzerinden hesaplanan geçici verginin oranı ile yeni işe başlayan mükelleflerin ödeyecekleri geçici verginin hesabında uygulanacak geçici vergi oranı farklı olamayacağından, 1.3.1989 tarihinden itibaren yeni işe başlayan mükelleflerin ödeyeceği geçici verginin, bir önceki yıl gelirleri (işe başlanılan yılın Mart ayında beyan olunan gelirler) için uygulanan ve mükellefin durumuna uyan hayat standardı temel gösterge tutarının yarısı üzerinden hesaplanan gelir vergisinin %30'u olarak hesaplanması gerekmektedir.

2. Bakanlığımıza intikal eden olaylardan, gerçek usulde tespit edilen ticari ve mesleki kazancı, hayat standardı esasında tespit edilen kazançtan düşük, ancak beyannameye dahil edilen vergiye tabi diğer gelirlerle birlikte toplam gelir beyanı, hayat standardı esasına göre tespit edilen gelirden yüksek olan mükelleflerin, hayat standardı esasına göre tespit edilen ticari ve mesleki kazanç tutarlarına, diğer gelirlerini eklemedikleri ve bu şekilde beyanda bulunan mükellefler adına sadece hayat standardı esasına göre tespit edilen ticari ve mesleki kazanç tutarı üzerinden tarhiyat yapıldığı anlaşılmıştır.

156 Seri Nolu Gelir Vergisi Genel Tebliği'nde de açıklandığı üzere, mükellefin kendisine, eşine ve küçük çocuklarına ait ticari ve mesleki kazancı, hayat standardı esasına göre tespit edilen kazançtan düşük, ancak beyannameye dahil edilen vergiye tabi diğer gelirlerle birlikte toplam gelir beyanı, hayat standardı esasına göre tespit edilen gelirden yüksek olsa dahi, beyan edilen ticari ve mesleki kazanç tutarlarının herbiri yerine, hayat standardı esasına göre tespit edilen kazanç tutarı ilgili kazanç tutarı olarak vergi tarhına esas alınacaktır. Bu suretle, mükellefin hayat standardı esasına göre tespit edilen ticari ve mesleki kazanç tutarına, diğer gelirlerin de eklenmesi suretiyle vergiye tabi toplam gelir tespit edilecek ve gelir vergisi, bu şekilde tespit edilen toplam gelir üzerinden hesaplanacaktır.

Bu nedenle, gerçek usulde tespit edilen ticari ve mesleki kazancı yanında diğer gelirleri de bulunan mükelleflerin yıllık beyannamelerinin taranarak, yanlış uygulamalar nedeniyle yapılan eksik tarhiyatların ikmali yoluna gidilmesi gerekmektedir.

Bilgi edinilmesi ve gereğince işlem yapılmasını rica ederim.

Bakan a.

